

การละเมิดลิขสิทธิ์ส่วนบุคคลของหนังสือพิมพ์
ต่อ นักการเมือง ศิลปินนักแสดง นักธุรกิจ และประชาชนทั่วไป

นางอังคณา ลิ้มปัทมปาณี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขานิติศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2540
ISBN 974-637-945-3
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

24 S.A. 2546

I19581002

**THE INVASION OF PRIVACY OF POLITICIANS, CELEBRITIES, BUSINESSPERSONS AND
LAYPERSONS IN DAILY NEWSPAPERS**

Mrs. Angtida Limpattamapanee

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Journalism**

Department of Journalism

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic year 1997

ISBN 974-637-945-3

อังธิตา ลิ้มปัทมปาณี : การละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของหนังสือพิมพ์ ต่อนักการเมือง ศิลปินนักแสดง นักธุรกิจ และประชาชนทั่วไป (The Invasion of Privacy of Politicians, Celebrities, Businesspersons and Laypersons in Daily Newspapers) อ.ที่ปรึกษา : ศ.สุกัญญา สุตบรรพัต, อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ.สุธีร์ ศุภนิตย์ ; 185 หน้า. ISBN 974-637-945-3.

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของหนังสือพิมพ์ ต่อนักการเมือง ศิลปินนักแสดง นักธุรกิจ และประชาชนทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อตรวจสอบลักษณะปัญหาการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของหนังสือพิมพ์ 2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างกลุ่มบุคคลที่ถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ความเหมือนและความแตกต่างของประเด็นที่บุคคลถูกละเมิดซึ่งปรากฏบนหนังสือพิมพ์ และความเหมือนและความแตกต่างของกระบวนการที่บุคคลถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคล แก้ไขปัญหาหรือหาหนทางเยียวยาความเสียหาย โดยอาศัยกรณีศึกษา 15 กรณีในประเทศไทย 3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวที่มีลักษณะละเมิดสิทธิส่วนบุคคล 4. เพื่อหาแนวทางร่วมระหว่างการใช้เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ สิทธิส่วนบุคคล และกระบวนการยุติธรรม

ผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์จะนำเสนอข่าวที่มีลักษณะละเมิดต่อนักการเมืองในประเด็น การทำหน้าที่ของนักการเมือง ในตำแหน่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารประเทศ อันมีความไม่ชอบมาพากล หรือบกพร่องต่อหน้าที่ ความเคลื่อนไหวของนักการเมืองที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองหรือผลประโยชน์ที่ไม่ถูกต้อง เรื่องส่วนตัวที่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ ละเมิดต่อศิลปินนักแสดงในประเด็นเรื่องพฤติกรรมส่วนตัวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเพศ ละเมิดต่อนักธุรกิจในประเด็นความขัดแย้งด้านผลประโยชน์ทางธุรกิจ การทำธุรกิจที่มีความไม่ชอบมาพากล หรือมีผลกระทบต่อประชาชน เรื่องส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจ และเรื่องส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับกรณีความผิดทางอาญา ละเมิดต่อประชาชนทั่วไปกลุ่มย่อยที่มีอาชีพข้าราชการ ทหาร ตำรวจในประเด็นพฤติกรรมส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ การปฏิบัติหน้าที่อันมีความไม่ชอบมาพากล หรือบกพร่องต่อหน้าที่ หรือไม่เป็นธรรม ความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับผู้ตกเป็นข่าว กลุ่มย่อยที่เป็นบุคคลทั่วไปในประเด็นความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับผู้ตกเป็นข่าวและการเปิดเผยเรื่องสามภรรยา หรือฐานะทางการเงิน กลุ่มย่อยที่เป็นพระสงฆ์ เป็นประเด็นเรื่องความสัมพันธ์ลักษณะคู่สาวทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อวงการพุทธศาสนา

ด้านกระบวนการแก้ไข้ปัญหาและวิธีการเยียวยาพบว่า ผู้ตกเป็นข่าวแต่ละกลุ่มมีวิธีการแก้ไข้ปัญหาคล้ายกัน คือมักจะเลือกการฟ้องร้องต่อศาลในคดีอาญา เพื่อให้มีผลต่อคดีแพ่ง โดยการแจ้งความต่อสถานีตำรวจเพื่อดำเนินคดีความต่อหนังสือพิมพ์ หรือปรึกษาทนายความยื่นฟ้องต่อศาลเพื่อดำเนินการเองโดยไม่ผ่านเจ้าหน้าที่ของรัฐ กลุ่มนักการเมืองและกลุ่มศิลปินนักแสดง อาจจะมีการให้สัมภาษณ์เพื่อขอแก้ไข้ข่าวกับผู้สื่อข่าวหรือให้สัมภาษณ์หรือแถลงข่าวตอบโต้หนังสือพิมพ์ผ่านทางสื่อมวลชนอื่นๆ เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงต่อสาธารณชน ส่วนวิธีการเยียวยาความเสียหายของผู้เสียหายที่พบคือ ให้ศาลสั่งลงโทษจำคุกหรือห้ามนักวิชาชีพประกอบอาชีพ ลงโฆษณาคำพิพากษาของศาล ลงขอขมา ลงแก้ไข้ข่าว เรียกค่าเสียหายเป็นตัวเงิน ซึ่งผู้เสียหายต้องร้องขอในคำฟ้องต่อศาล ทั้งนี้ ความแตกต่างในรายละเอียดขึ้นอยู่กับสถานภาพ ความพอใจในการบรรเทาความเสียหาย และกำลังทรัพย์ของผู้เสียหาย

ส่วนปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์นำเสนอข่าวในลักษณะละเมิด หรือหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ในความคิดเห็นของกลุ่มผู้ตกเป็นข่าว นักวิชาชีพ นักวิชาการ เห็นพ้องต้องกันในปัจจุบันเรื่องธุรกิจ และการตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของผู้อ่าน โดยอาจจะมียุปัจจัยอื่น ๆ ประกอบ เช่น ข้อจำกัดเรื่องเวลาและการแข่งขันเชิงธุรกิจทำให้ไม่มีเวลาตรวจสอบความถูกต้องและความสมดุลย์ของข่าว ตัวบุคคลที่ทำหนังสือพิมพ์ขาดมาตรฐานทางวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ความไม่รอบรู้ต่อกฎหมาย หรือขาดความตระหนักถึงการเคารพสิทธิส่วนบุคคล บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ และทำตามนโยบายองค์กร

ภาควิชาวารสารสนเทศ.....
สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์.....
ปีการศึกษา2540.....

ลายมือชื่อนิติอังธิตา ลิ้มปัทมปาณี.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

3972452528: Major JOURNALISM

KEY WORD: Invasion of privacy / Defamation / Freedom of speech / Newspapers

ANGTIDA LIMPATTAMAPANEE : THE INVASION OF PRIVACY OF POLITICIANS, CELEBRITIES,
BUSINESSPERSONS AND LAYPERSONS IN DAILY NEWSPAPERS. THESIS ADVISER : PROF.
SUKANYA SUDBANTHAD. THESIS CO-ADVISER : ASSOC. PROF. SUTEE SUPANIT. 185 pp.
ISBN 974-637-945-3.

This research studies the issue of Invasion of privacy of four groups of people ; Politicians, Celebrities, Businesspersons and Laypersons--in Thai newspapers. The objectives are 1) to examine the nature and issues of invasion of privacy by newspapers 2) to study similarities and differences in issues which prompted right of privacy cases against newspapers, course of action, settlement and remedial actions sought by injured persons in 15 cases in Thailand 3) to study factors which would influence the printing of news at the risk of invading privacy 4) to explore ways to balance press freedom, right of privacy and judicial proceedings.

Issues in newspaper reports which prompted right of privacy cases by politicians were those of alleged irregularities or negligence in performing their official duties ; their alleged involvement in illegitimate dealings of political parties of other interests ; their private matters related to the performing of official duties. Issues which prompted actions by celebrities. were reports of their private conduct and affairs. Issues which prompted actions by businesspersons were reports of their business conflicts ; their alleged engagement in shady deals or those which would damage public interest ; their private matters related to business or criminal offences. Issues which prompted right of privacy actions against newspapers by laypersons varied among 3 subgroups : civil servants, police and military personnel ; ordinary persons and monks. Reports of private conduct related to the performing of their official duties, alleged irregularities and negligence in performing their duties and favoritism were causes of actions by those in civil service. Reports of criminal offences, marriage and financial status were causes of actions by ordinary persons. Reports of alleged sexual misconduct were causes of actions by monks.

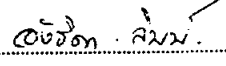
The course of actions taken against newspapers by different groups of injured persons was similar. They initially pursued criminal cases against the newspapers before proceeding to seek compensation in civil suits. To bring charges against the newspapers the injured persons would either lodge complaints with police or hire lawyers to sue them. Politicians and celebrities could ask for interviews to reporters of the newspapers to correct the reports or go to other media to present their cases to the public. Remedial actions sought in court by the injured persons included imprisonment, banning for journalistic practice, placement of the courts ruling or apology from the defendant in newspapers, corrections or damages. The choices of actions, which have to be specified in the lawsuits, depend on factors including the injured persons status, satisfaction in remedial measures or their resources to pursue legal actions.

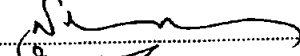
Commercial purposes and satisfying readers curiosity were named by all three groups-- injured persons, news editors and media academics--who were asked for their opinions on factors which would influence the printing of news at the risk of invading privacy. Other factors mentioned were lack of facts checking and balancing stories caused by time constraints and competition ; lack of journalistic standard, ignorance of legal matters, disregard for right of privacy among media practitioners; the role and responsibility of the press, and observation of news organizations policy.

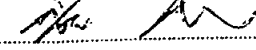
ภาควิชา.....วารสารสนเทศ.....

สาขาวิชา.....การหนังสือพิมพ์.....

ปีการศึกษา.....2540.....

ลายมือชื่อนิติกร.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ศาสตราจารย์สุภัญญา สุตบรรทัด อาจารย์ที่ปรึกษาและรองศาสตราจารย์สุธีร์ ศุภินิตย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิโรโสภณ และรองศาสตราจารย์ ดร. เสถียร เขยประทับ กรรมการวิทยานิพนธ์ ซึ่งทั้ง 4 ท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการวิจัยด้วยดีมาตลอด งานวิจัยนี้จะสำเร็จด้วยดีมิได้หากขาดท่านผู้มีพระคุณเหล่านี้ที่ได้เอื้อเฟื้อทางวิชาการ กำลังกาย และกำลังใจเป็นอย่างดี ข้าพเจ้าจึงขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีรายนามต่อไปนี้

- อาจารย์ดิศทัต โรจนาลักษณ์และอาจารย์เจริญ คัมภีรภาพ ผู้จุดประกายความคิด
- อาจารย์ชวรงค์ ลิ้มปัทมปาณี ผู้จุดประกายความคิด ให้กำลังใจและกำลังใจทรัพย์
- คณาจารย์ภาควิชาวารสารสนเทศที่สอนให้คิดอย่างมีเหตุผล
- บรรณาธิการข่าวจากหนังสือพิมพ์ทุกท่านดังปรากฏนามดังนี้ คุณวันชัย วงศ์มีชัย คุณสุวัฒน์ ทองธนากร คุณสุริวงค์ เอื้อปฏิภาน คุณสุชาติ ศรีสุวรรณ คุณวิษณุพงษ์ หิณชิระนันท์ คุณวิรัตน์ แสงทองคำ คุณอายุษ ประทีป ณถกลาง คุณธานี ชัยสุนทรโยธิน และคุณไพฑูรย์ สุนทร ที่ให้วิทยาทานตอบคำถาม

- ดร.โกศิน พลกุล คุณอุมาพร นัยนานนท์ คุณศิริวัฒน์ วรเวทวุฒิคุณ และพญ.อรพรรณ เมธาติลกุล ที่ให้วิทยาทานตอบคำถาม

- นักวิชาการและนักกฎหมายที่ปรากฏนามดังนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี รูปสุวรรณ รองศาสตราจารย์ จรัส เล็งวิทยา และดร.สุบุญ วุฒิวงศ์ และคุณอิทธิพร แก้วทิพย์ ที่ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์

- คุณอรุณี เอี่ยม ที่ช่วยประสานงาน
- เจ้าหน้าที่ภาควิชาวารสารสนเทศ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ เจ้าหน้าที่หอสมุดแห่งชาติ เจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลไทยรัฐทุกท่านที่สนับสนุนด้านข้อมูล โดยเฉพาะ พี่แอ๊ด, อมินา, มุด

- เพื่อน ๆ ปริญญาโทที่เรียนภาควิชาวารสารสนเทศ พี่ศรี, ลุย, ผึ้ง, จิว, ลักษณะ ผู้ที่ช่วยคิด ช่วยหาข้อมูล ช่วยประสานงาน และคอยให้กำลังใจ โดยเฉพาะปุย ที่ให้กำลังใจมาตลอด

- ญาติ ๆ ที่คอยให้กำลังใจและดูแลด.ช.วิช

ท้ายนี้ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านอีกครั้ง และงานวิจัยนี้หากมีความดีปรากฏ ขออุทิศแด่ผู้ตกเป็นข่าวกับนักหนังสือพิมพ์ที่ตั้งใจทำหน้าที่ทุกคน งานวิจัยนี้หากมีข้อผิดพลาดต้องขออภัย และขออน้อมรับข้อผิดพลาดไว้ที่ผู้วิจัยเพียงผู้เดียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
บทที่	
1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1-12
1.2 ปัญหาวิจัย	9
1.3 วัตถุประสงค์	10
1.4 ขอบเขตในการวิจัย	10
1.5 ข้อจำกัดในงานวิจัย	10
1.6 ข้อสันนิษฐาน	11
1.7 นิยามศัพท์	11
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
2.1 แนวคิดและปรัชญาทางกฎหมายว่าด้วยสิทธิการรับรู้ของประชาชน และสิทธิส่วนบุคคล	14
2.2 ทฤษฎีบรรทัดฐาน ทฤษฎีเสรีนิยมและทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม....	23
2.3 แนวคิดเรื่องจริยธรรมของหนังสือพิมพ์	25
2.4 แนวคิดและทฤษฎีเรื่องข่าวและหน้าที่การนำเสนอข่าวสารของ หนังสือพิมพ์	27
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	31
3.1 ระเบียบวิธีวิจัย	31
3.2 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	32
3.3 ประชากร	32
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
4.1 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาตอนที่ 1 สำนวนเนื้อหาผู้ตกเป็นชาวฟ้องร้อง หนังสือพิมพ์ ในปี 2536-2540	37
4.2 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาตอนที่ 2 กรณีศึกษาผู้ตกเป็นชาว หนังสือพิมพ์ และการพิจารณาของศาล ในเชิงกฎหมาย และเชิงจริยธรรมวารสารศาสตร์	73
4.3 ผลการสัมภาษณ์เพื่อเปรียบเทียบกลุ่มนักวิชาชีพ นักวิชาการและผู้ตก เป็นชาวเรื่องสิทธิส่วนบุคคล จริยธรรมวารสารศาสตร์ และปัจจัยที่ทำให้ หนังสือพิมพ์เสนอข่าวหมิ่นเหม่ต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล	137
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	161
5.1 สรุปและอภิปรายผล	161
5.2 ข้อเสนอแนะ	178
รายการอ้างอิง	179
ภาคผนวก	183
ประวัติผู้วิจัย	185

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางแบบที่ 1 สํารวจกลุ่มบุคคลที่ฟ้องร้องหนังสือพิมพ์ปี 2536-2540	38
1.1 กลุ่มนักรการเมือง ตารางที่ 1/1	38
1.2 กลุ่มศิลปินนักแสดง ตารางที่ 1/2	51
1.3 กลุ่มนักธุรกิจ ตารางที่ 1/3	55
1.4 กลุ่มประชาชนทั่วไป ตารางที่ 1/4	63
ตารางแบบที่ 2 กรณีศึกษากลุ่มบุคคล	80
2.1 กลุ่มนักรการเมือง กรณีที่ 1 ตารางที่ 2/1	80
2.2 กลุ่มนักรการเมือง กรณีที่ 2 ตารางที่ 2/2	84
2.3 กลุ่มนักรการเมือง กรณีที่ 3 ตารางที่ 2/3	87
2.4 กลุ่มนักรการเมือง กรณีที่ 4 ตารางที่ 2/4	91
2.5 กลุ่มนักรการเมือง กรณีที่ 5 ตารางที่ 2/5	93
2.6 กลุ่มนักรการเมือง กรณีที่ 6 ตารางที่ 2/6	96
2.7 กลุ่มศิลปินนักแสดง กรณีที่ 1 ตารางที่ 2/7	105
2.8 กลุ่มศิลปินนักแสดง กรณีที่ 2 ตารางที่ 2/8	107
2.9 กลุ่มศิลปินนักแสดง กรณีที่ 3 ตารางที่ 2/9	109
2.10 กลุ่มนักธุรกิจ กรณีที่ 1 ตารางที่ 2/10	111
2.11 กลุ่มนักธุรกิจ กรณีที่ 2 ตารางที่ 2/11	114
2.12 กลุ่มนักธุรกิจ กรณีที่ 3 ตารางที่ 2/12	116
2.13 กลุ่มประชาชนทั่วไป กรณีที่ 1 ตารางที่ 2/13	121
2.14 กลุ่มประชาชนทั่วไป กรณีที่ 2 ตารางที่ 2/14	124
2.15 กลุ่มประชาชนทั่วไป กรณีที่ 3 ตารางที่ 2/15	126
ตารางแบบที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มบุคคล.....	155
3.1 เรื่องสิทธิส่วนบุคคลกับสิทธิการรับรู้ ตารางที่ 3/1 ตารางที่ 3/2 และ ตารางที่ 3/3.....	155
3.2 เรื่องจริยธรรมวารสารศาสตร์ ตารางที่ 3/4.....	156
3.3 เรื่องการดำเนินคดี ตารางที่ 3/5	157
3.4 เรื่องปัจจัยที่ทำให้หนังสือพิมพ์เสนอข่าวลักษณะละเมิด ตารางที่ 3/6.....	158